

SZKOLNY
PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
NA ROK SZKOLNY
2022/2023

Program wychowawczo – profilaktyczny skonstruowano na podstawie:

- Priorytetów wychowawczych na rok szkolny 2022/2023 przedstawionych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki,
- Wniosków i Rekomendacji przygotowanych przez Szkolny Zespół ds. Ewaluacji na podstawie przeprowadzonych badań,
- Wyników badań relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami przeprowadzonych w czerwcu 2022 r. w ramach projektu Szkoła Odpowiedzialna Cyfrowo

oraz dokumentów:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72 „Zasada dobra dziecka”);
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych;
- Konwencja o Prawach Dziecka;
- Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku)
- Prawo Oświatowe (art. 1 pkt 3 ustawy: *„Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.”*)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy

KIERUNKI POLITYKI OŚWIATOWEJ NA ROK SZKOLNY 2022/2023:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

Problematyka Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest kontynuacją działań wychowawczo – profilaktycznych, które realizowano w roku szkolnym 2021/2022 w Szkole Podstawowej w Chmielnie. Zadaniem Programu jest promowanie pozytywnych zachowań opartych na wartościowych postawach społecznych, co ma wpływ na sposób zachowania, a tym samym na sposób myślenia w kształtowaniu młodego człowieka, szczególnie w odniesieniu do umiejętności komunikacji, która znacząco potrafi wpłynąć na jakość życia w wieku dorosłym.

Na każdym etapie edukacyjnym bardzo ważna jest odpowiedzialność uczniów za własne słowa, także w sytuacji nauki zdalnej, dlatego istotne jest kształtowanie postaw odpowiedzialności za siebie, relacje interpersonalne, edukację i wybór dalszej ścieżki kariery. Program zawiera działania mające na celu zapobieganie bądź minimalizowanie zachowań ryzykownych u młodzieży, m.in. uzależnienia, przeciwdziałanie przemocy i agresji, a także bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci. Szczególnie w ostatnich trudnych latach (pandemia, wojna w Ukrainie oraz inne kryzysy) ważne jest zwrócenie uwagi uczniom na potrzeby wrażliwości, empatii, życzliwości i asertywności we wzajemnej komunikacji, szczególnie - kształtowanie krytycznego myślenia wobec informacji w Internecie, a także w mediach społecznościowych. Program jest odpowiedzią na aktualne potrzeby sytuacji wychowawczej. Zawiera treści związane z komunikacją, kulturą osobistą, szacunkiem, akceptacją i życzliwością wobec innych, umiejętnością przyjmowania spojrzenia na konflikt z dalszej perspektywy bądź oczami, rozwiązywaniem konfliktów przy pomocy mediacji, radzeniem sobie w sytuacjach trudnych, unikaniem zachowań ryzykownych, zdrowym stylem życia, odpowiedzialnością za środowisko naturalne, sprzyja kształtowaniu postaw patriotycznych i postaw poczucia dumy

narodowej. Zadania podejmowane przez uczniów mają na celu kształtowanie odpowiedzialności, rozwijanie samodzielności, kreatywności oraz umiejętności szerokokorozumianej komunikacji.

Ze względu na zagrożenia związane ze skutkami pandemii COVID-19 bardzo ważne w realizacji programu będzie zwrócenie uwagi na komunikację między uczniami, sposoby porozumiewania się i jakość relacji rówieśniczych. Priorytetowymi zadaniami będzie zapewnienie dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa, które w świetle kierunków polityki oświatowej na bieżący rok szkolny są wymienione jako jeden z punktów. Formy i sposoby realizacji programu uzależnione będą od bieżącej sytuacji epidemicznej.

PRZYJĘTA SYLWETKA WYCHOWANKA

Wszystkie działania realizowane w szkole zmierzają do ukształtowania absolwenta, który posiada następujące umiejętności:

1. Uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi;
2. Uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych
3. Uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym go światem;
4. Uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia.

POTRZEBY W ZAKRESIE PRACY WYCHOWAWCZEJ I PROFILAKTYCZNEJ:

- Zwiększenie oddziaływań wychowawczych w zakresie szeroko pojętej edukacji profilaktyki zdrowia oraz odpowiedzialności zdrowotnej w związku z pandemią Covid-19,
- Zwrócenie uwagi na procedury w przypadku zagrożenia przemocą fizyczną w szkole, w celu zapewnienia poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły.
- Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szkole. Dążenie do wyeliminowania zachowań niepożądanych poprzez różnorodne działania profilaktyczne.
- Monitorowanie poziomu bezpieczeństwa w szkole wspierane przez zwiększenie czujności wszystkich pracowników szkoły na zachowania ryzykowne ze strony uczniów. Monitorowanie

sytuacji wychowawczej w klasie i szkole. Uwzględnienie podczas zajęć z wychowawcą czasu dla uczniów i ich problemów.

- Zintensyfikowanie działań dotyczących tematyki bezpiecznego korzystania z Internetu, ponoszenia konsekwencji i odpowiedzialności za wpisy zamieszczane na portalach społecznościowych. Tematyka ta jest uznana jako priorytetowa. Szczególne zwracanie uwagi na problemy związane z cyberprzemocą, hejtem w sieci, plotkarstwem - w świecie rzeczywistym i online. Podejmowanie tematów bezpiecznego poruszania się w Internecie.
- Zwracanie uwagi uczniów na systematyczność nauki, wzmacnianie postawy odpowiedzialności ucznia za własną naukę i edukację, promowanie wiedzy jako wartości.
- Ekspozowanie dobrych i mocnych stron ucznia. Uświadamianie wartości życia człowieka. Wspieranie w sytuacjach trudnych, traumatycznych i suicydalnych.
- Kształtowanie szacunku do życia i dbałości o fizyczne i psychiczne zdrowie człowieka jako wartości nadrzędnej. Pogłębianie wiedzy uczniów na temat zdrowego trybu życia.
- Objęcie szczególną pomocą i wsparciem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz przewlekłe chorych.
- Prowadzenie intensywnych działań profilaktycznych - alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy - z uczniami z wykorzystaniem różnych, ciekawych form. W miarę możliwości i pozyskanych środków zapraszanie do szkoły zewnętrznych specjalistów do przeprowadzenia tego typu zajęć jak i wykorzystanie edukacji rówieśniczej na godzinach wychowawczych w zakresie rozmów o profilaktyce.
- Przygotowanie uczniów do odpowiedniego życia w wolnym społeczeństwie, w duchu zrozumienia, pokoju, tolerancji, równości płci oraz przyjaźni pomiędzy wszystkimi narodami, grupami etnicznymi, narodowymi i religijnymi oraz osobami rdzennego pochodzenia
- Na bieżąco monitorować sytuację wychowawczą w klasie i szkole. Starać się na każdej godzinie wychowawczej poświęcić przysłowiowy kwadrans na sprawy i problemy uczniów.
- Praca w zakresie oddziaływań wychowawczych dotyczących postaw roszczeniowych uczniów, szacunku do nauczycieli oraz pracowników szkoły.
- Dalsza praca nad kształtowaniem szacunku w stosunku do drugiego człowieka, uwrażliwienie na drugiego człowieka. Zwracanie uwagi na kulturę języka w tym używanie wulgaryzmów.
- Dalsza praca nad polepszeniem komunikacji wśród Grona Pedagogicznego, szczególnie aby nauczyciele uczący informowali wychowawcę klasy o nieodpowiednim zachowaniu się ucznia na lekcji, informowali o wpisanych przez siebie uwagach. Współpraca pomiędzy nauczycielami uczącymi w danej klasie, w celu wymiany informacji, spostrzeżeń na temat funkcjonowania konkretnych uczniów na różnych lekcjach.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.

CELE GŁÓWNE:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szkole. Dążenie do wyeliminowania zachowań niepożądanych poprzez nieustanne działania wychowawcze i profilaktyczne.
2. Prowadzenie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli, wychowawców i specjalistów mających na celu kształtowanie osobowości i rozwoju emocjonalnego uczniów. Pobudzanie empatii i wrażliwości na drugiego człowieka oraz zdolności rozumienia potrzeb innych.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia.
4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów. Promowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci. Profilaktyka cyberprzemocy.
5. Zwiększanie świadomości uczniów dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych i wszelkiego rodzaju używek. Przeciwdziałanie uzależnieniom.
6. Edukacja międzykulturowa, wychowanie w duchu tolerancji.
7. Zwiększenie świadomości uczniów dotyczących korzyści wynikających z korzystania z pomocy pedagogiczno-psychologicznej. Kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji interpersonalnej po trudnym czasie edukacji zdalnej.
8. Kontynuowanie działań wzmacniających proces włączania i integracji uczniów o specjalnych potrzebach w szkole.
9. Kontynuowanie działań w zakresie doradztwa zawodowego.
10. Kształtowanie postaw uczniów - wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
11. Kształtowanie postaw patriotycznych młodzieży oraz szacunku do symboli narodowych, historii i dziedzictwa kulturowego Polski.
12. Podnoszenie sprawności fizycznej oraz promowanie zdrowego stylu życia i rozwijania zainteresowań.

ZASOBY SZKOŁY

CZYNNIKI RYZYKA		CZYNNIKI CHRONIĄCE	
		<u>Zaangażowanie wszystkich pracowników szkoły w zapewnienie bezpieczeństwa uczniom.</u>	
Zachowania ryzykowne występujące wśród uczniów:	W środowisku domowym uczniów:	Zasoby szkoły dla oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:	Współpraca ze środowiskiem:
• niski poziom umiejętności właściwej reakcji na zachowania agresywne i przemoc • niski poziom świadomości zdrowotnej, • niepowodzenia w nauce, • zachowania agresywne, • niska samoocena, • brak kontroli emocji, • nadpobudliwość psychoruchowa, • niedostateczna umiejętność rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu. • nieumiejętne korzystanie z nowoczesnych technologii	• niewydolność wychowawcza, • bezrobocie rodziców i niski status materialny, • absencja rodziców lub opiekunów spowodowana pracą wyjazdową (za granicą) • konflikty rodzinne i przemoc w rodzinie, • słaba więź z rodzicami, • alkoholizm w rodzinie, • zaniedbanie środowiskowe, • złe wzorce rodziców (dostępność alkoholu, papierosów)	• realizacja zadań zespołu pomocy psychologiczno - pedagogicznej, • realizacja treści wychowawczo profilaktycznych na zajęciach z wychowawcą oraz podczas realizacji podstaw programowych przez nauczycieli wszystkich przedmiotów • zaangażowanie grona pedagogicznego w pracę z uczniem • atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów • wysoko wykwalifikowana kadra nauczycielska stale podnosząca swoje umiejętności	• Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chmielnie, • Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielnie • Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kartuzach, • Władze Samorządowe, • Rodzice młodzieży, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach, • Komisariat Policji w Chmielnie • Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach • Sąd Rejonowy w Kartuzach,

• przejawy cyberprzemocy wśród uczniów i uczennic • Przejawy fonoholizmu wśród uczniów			kuratorzy zawodu wi i społeczni • Inne instytucje wspomagające pracę Szkoły
---	--	--	--

PROCEDURY OSIAGANIA CELÓW:

- Realizowanie treści wychowawczo- -profilaktycznych na zajęciach z wychowawcą oraz podczas realizowania podstaw programowych przez nauczycieli wszystkich przedmiotów.
- W ramach godzin wychowawczych prowadzenie zajęć dotyczących skutecznego uczenia się.
- W ramach godzin wychowawczych prowadzenie zajęć kształtujących postawy i wartości.
- Podejmowanie oddziaływań wychowawczych przez wszystkich pracowników szkoły mających na celu wzmacnianie edukacji międzykulturowej oraz wychowania w duchu tolerancji.
- Prowadzenie zajęć warsztatowych jako ciekawej formy pracy wychowawczej z młodzieżą.
- Wystrój szkoły – hasła, plakaty.
- Organizowanie rajdów, wycieczek integracyjnych.
- Organizowanie spotkań z rodzicami. Szkolenia rodziców.
- Szkolenia nauczycieli w ramach WDN.
- Uczestniczenie w działaniach wolontariatu.
- Udział w ogólnopolskich akcjach charytatywnych.
- Realizacja wychowania do życia w rodzinie.
- Realizacja doradztwa zawodowego.
- Wspieranie działań młodzieży w organizacjach.
- Organizowanie form efektywnego spędzania czasu wolnego przez młodzież. Koła zainteresowań.
- Wspieranie uczniów zdolnych. Konkursy szkolne i pozaszkolne.
- Wspieranie uczniów przejawiających trudności w nauce oraz w zachowaniu. Prowadzenie działań mających na celu wzmacnianie procesu włączania i integracji uczniów o specjalnych potrzebach.
- Realizacja działań zgodnie z Harmonogramem Uroczystości Szkolnych.

- Uczestnictwo w działaniach promujących zdrowy styl życia, podejmujących tematykę profilaktyki uzależnień.
- Kształtowanie postaw proekologicznych.
- Podejmowanie działań propagujących postawy patriotyzmu (wycieczki, lekcje muzealne, akcje środowiskowe).
- Rozwijanie kompetencji kluczowych przez wszystkich nauczycieli:
- Kompetencje informatyczne : prowadzenie zajęć w oparciu o najnowocześniejsze dostępne źródła informacji i przy pomocy środków audiowizualnych.
- Porozumiewanie się w języku ojczystym: kształtowanie umiejętności swobodnego wypowiedziania się uczniów, dbanie o poprawność językową uczniów

MONITORING

- Sprawozdania wychowawców klas - semestralne i roczne.
- Sprawozdania semestralne i roczne pedagoga/psychologa szkolnego.
- Analiza sytuacji wychowawczej szkoły (semestralna i końcoworoczna).
- Monitoring bezpieczeństwa w Szkole.
- Raporty z realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych.
- Obserwacja współuczestnicząca, rozmowy z uczniami.
- Zapisy w dziennikach lekcyjnych (tematy lekcji, ważne wydarzenia w życiu klasy).
- Uwzględnienie Programu w planach wychowawczych dla poszczególnych klas.
- Księga Protokołów Rady Pedagogicznej.

EWALUACJA

- Opinie wychowawców uzyskanych w wywiadach z wychowawcami
- Ankiety dla uczniów.
- Analiza dokumentacji szkoły.
- Analizy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej: semestralne i roczne.
- Wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach Rad Pedagogicznych.
- Opinie nadzoru pedagogicznego przekazywane ustnie i pisemnie.
- Opinie społeczności szkolnej (rodzice, uczniowie, nauczyciele).

- Raporty z realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych.
- Raport z ewaluacji wewnętrznej.

SPODZIEWANE EFEKTY

- Podniesienie poziomu świadomości odpowiedzialności za siebie i innych w życiu
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa ucznia w szkole.
- Wzrost poziomu kultury osobistej uczniów.
- Zwiększenie świadomości uczniów na temat znaczenia wartości w życiu człowieka.
- Nastawienie uczniów do wiedzy jako wartości.
- Wzrost poczucia odpowiedzialności za własną naukę i przyszłość zawodową.
- Przyjmowanie przez ucznia odpowiednich postaw życzliwości i szacunku wobec innych ludzi.
- Przyjmowanie przez ucznia postaw szacunku i tolerancji wobec odmienności kulturowej innych osób, internalizacja wartości europejskich.
- Zaangażowanie społeczności szkolnej w działania i inicjatywy szkolne.
- Przyjazny klimat szkoły.
- Rozszerzenie zainteresowań uczniów.
- Zaangażowanie młodzieży w działalność sportową, rekreacyjną i turystyczną.
- Podniesienie poziomu świadomości uczniów na temat zagrożeń społecznych.
- (uzależnienia, przemoc, agresja) oraz skutków zachowań ryzykownych.
- Wzrost umiejętności właściwego reagowania na zachowania agresywne i przemoc - w świecie rzeczywistym i wirtualnym .
- Wzrost umiejętności kontroli własnych zachowań.
- Umiejętność rozwiązywania konfliktów z szacunkiem dla drugiego człowieka.
- Wiedza na temat zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa.
- Zdrowy styl życia i efektywne spędzanie czasu wolnego.
- Zwiększenie aktywności uczniów i rodziców w życiu Szkoły.
- Wzrost umiejętności podejmowania trafnych decyzji dotyczących przyszłości zawodowej.
- Wiedza na temat praw człowieka i podstawowych wolności.
- Dobra współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami środowiskowymi.